

Lihaveisekasvatus

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

LIHAVEISTE KÄITLEMINE SUURTES KARJADES

Kevad 2017

Jaanus Vessart
Karitsu Rantšo OÜ

Karitsu Rantšo

- Lihaveisekasvatust aastast 1994
- Li, Ba ja ristandid
- Ligikaudu 150 paaritust aastas
- Loomi täna – 394
- 500 ha (Karitsa) + 300 ha Matsalu
- 4 põhikohaga inimest
- Realiseerimine: nuumpullid, BGB lehmikud, tõuloom, mahelehmad.

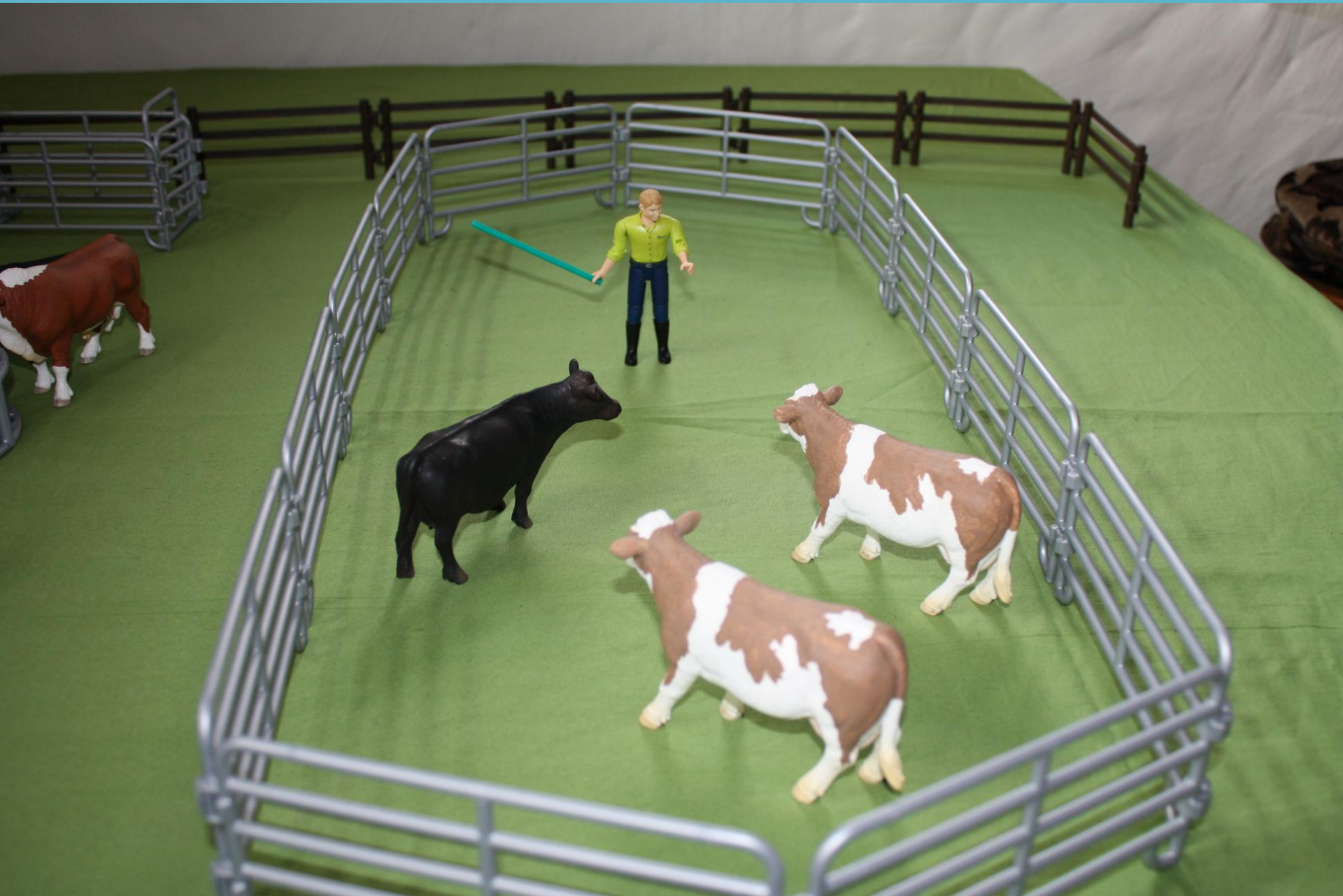

SORTEERIMISALA ja VARUSTUS

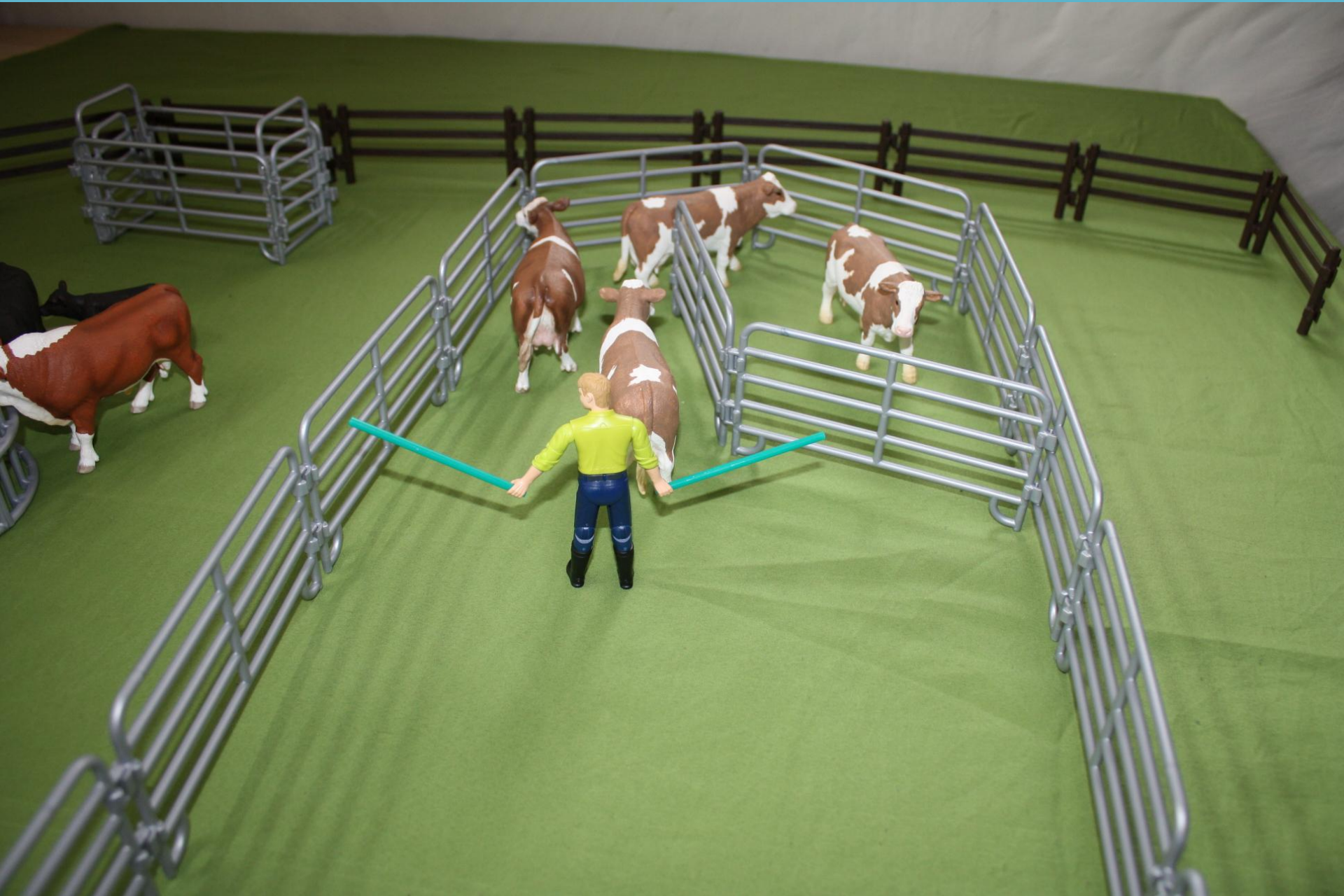

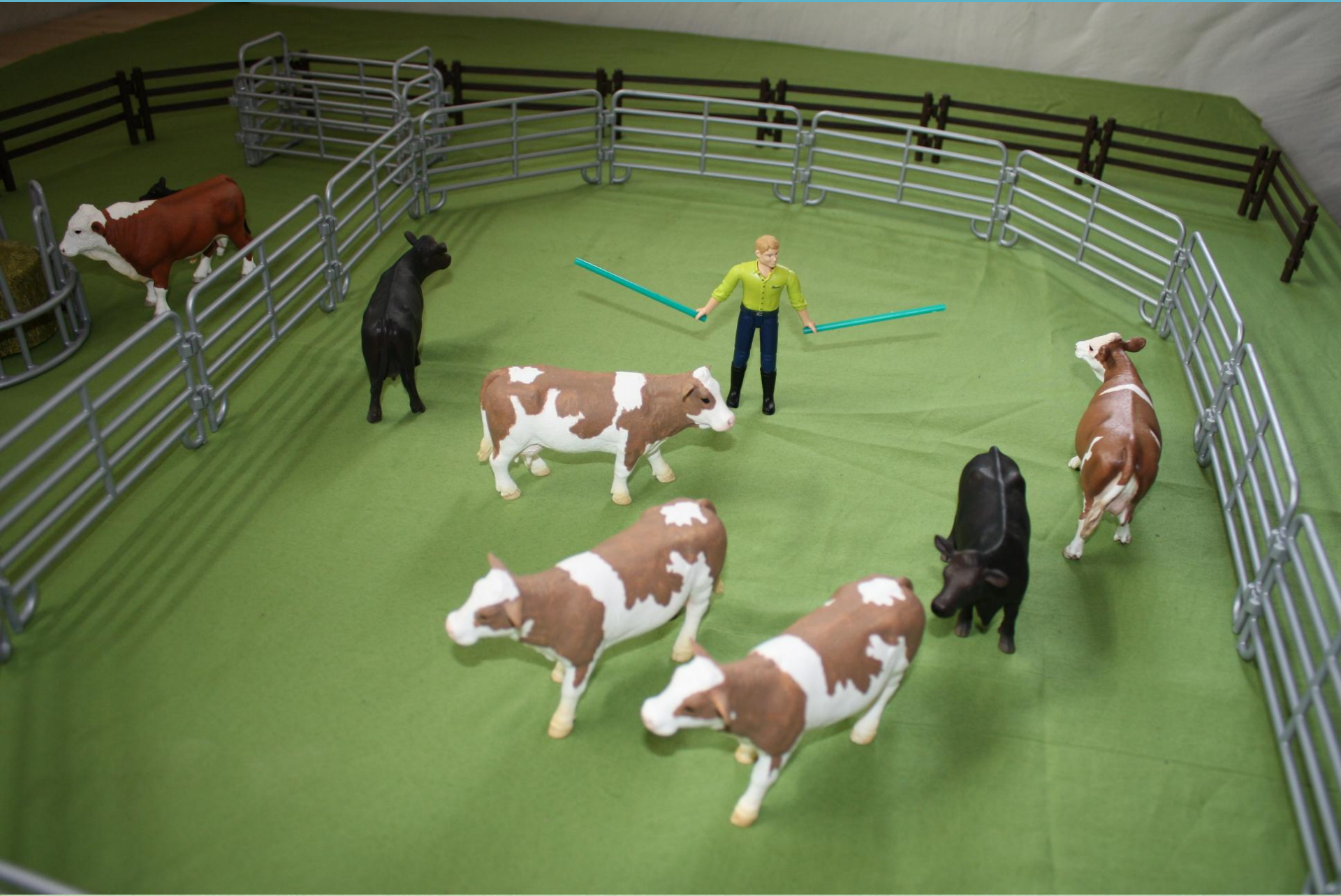

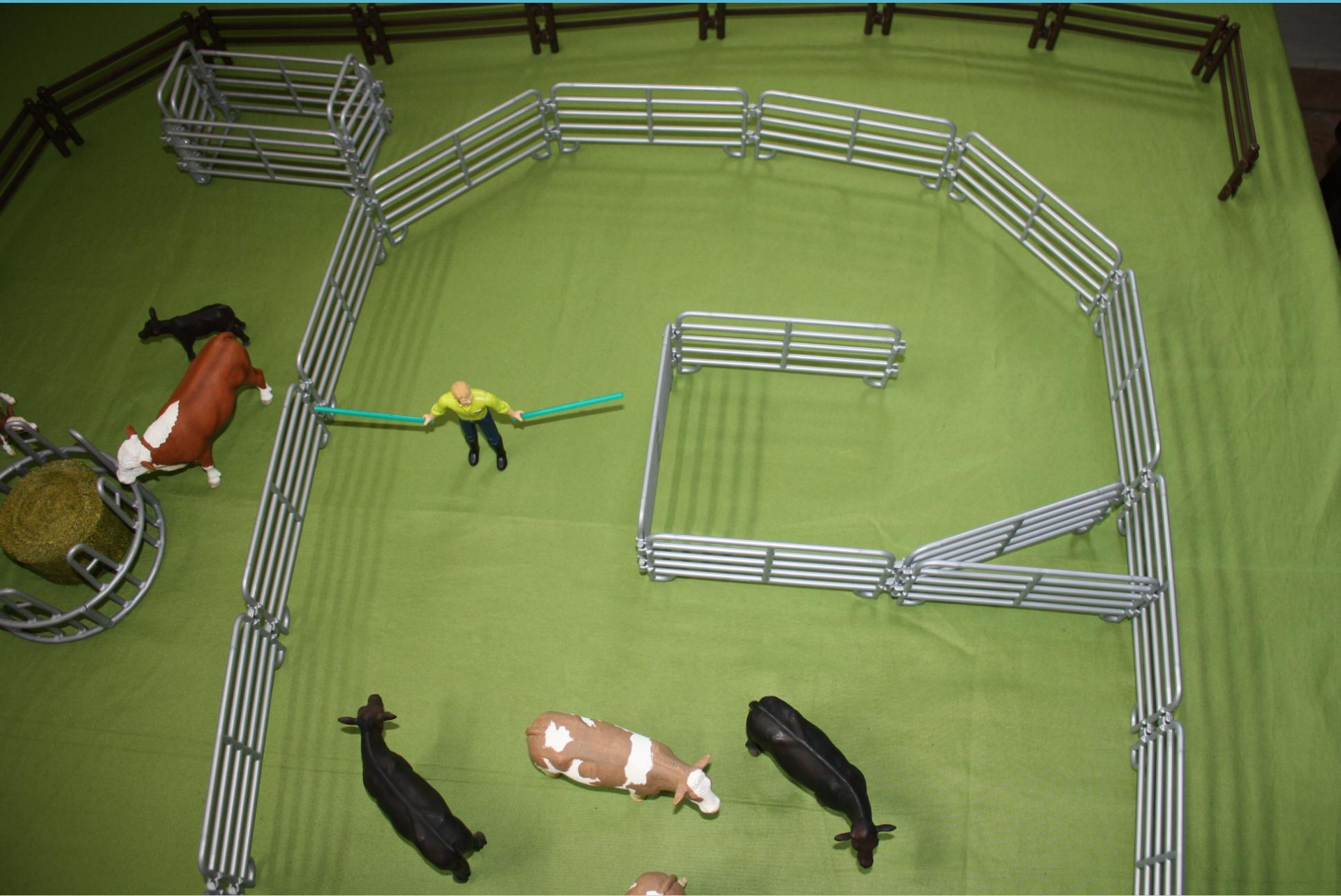

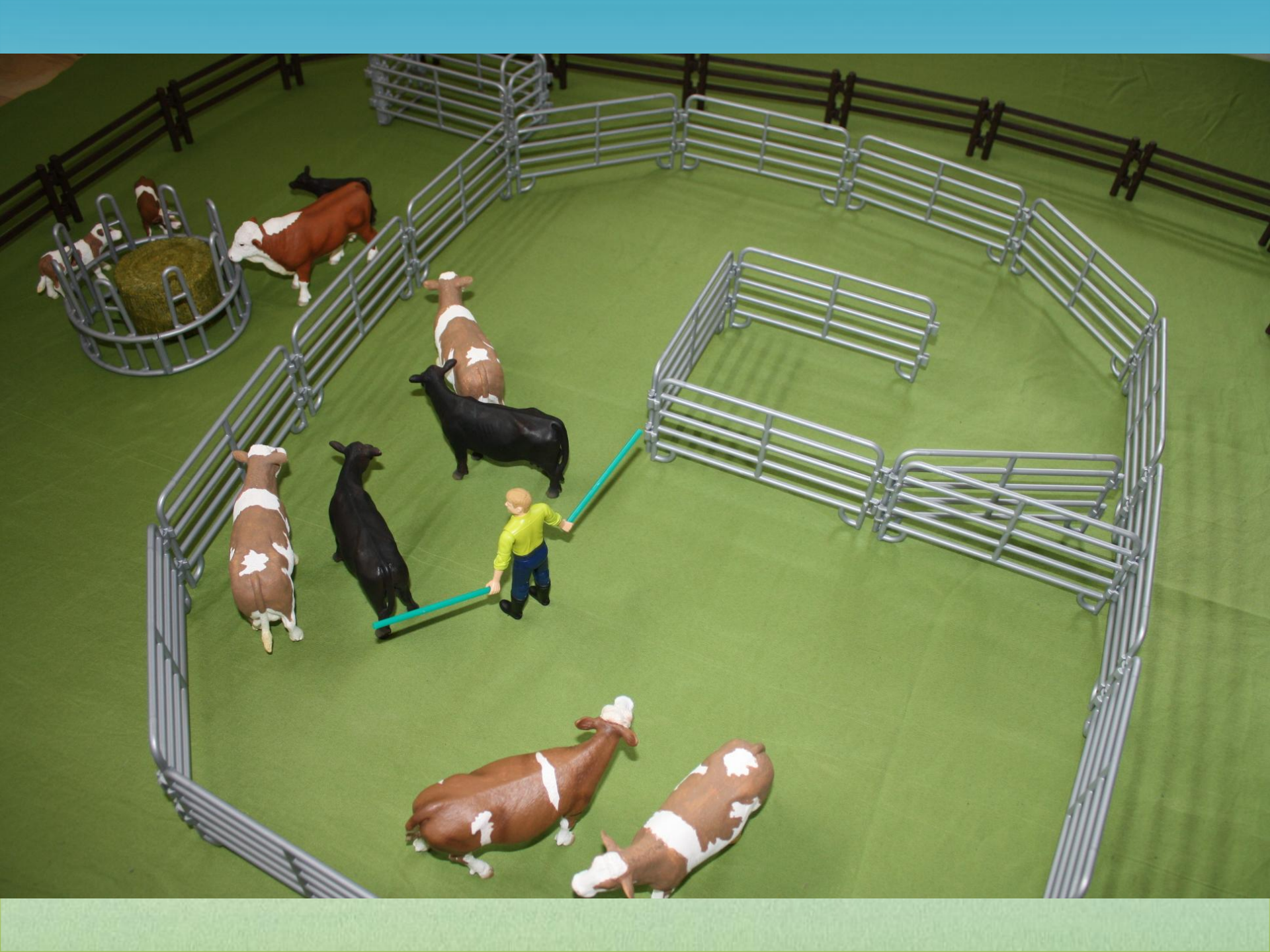

click to enlarge

Sorteerida saab alal, kus kasvataja
on võimeline loomade liikumist
kontrollima

Poolring, koridor ja puur

Suures karjas võiks olla üks
statsionaarne igal hetkel kasutatav
sorteerimisala – soovitavalt koos
ringi, koridori ja puuriga.

Ärge ületähtsustage puuri –
edukas käitlemine algab enne
puuri ...

A landscape photograph showing a vast green field in the foreground and a bright blue sky with scattered white clouds in the background. The text 'Temperamendi hindamine' is centered in the sky area.

Temperamendi hindamine

LIHAVEISTE SELEKTSIOON

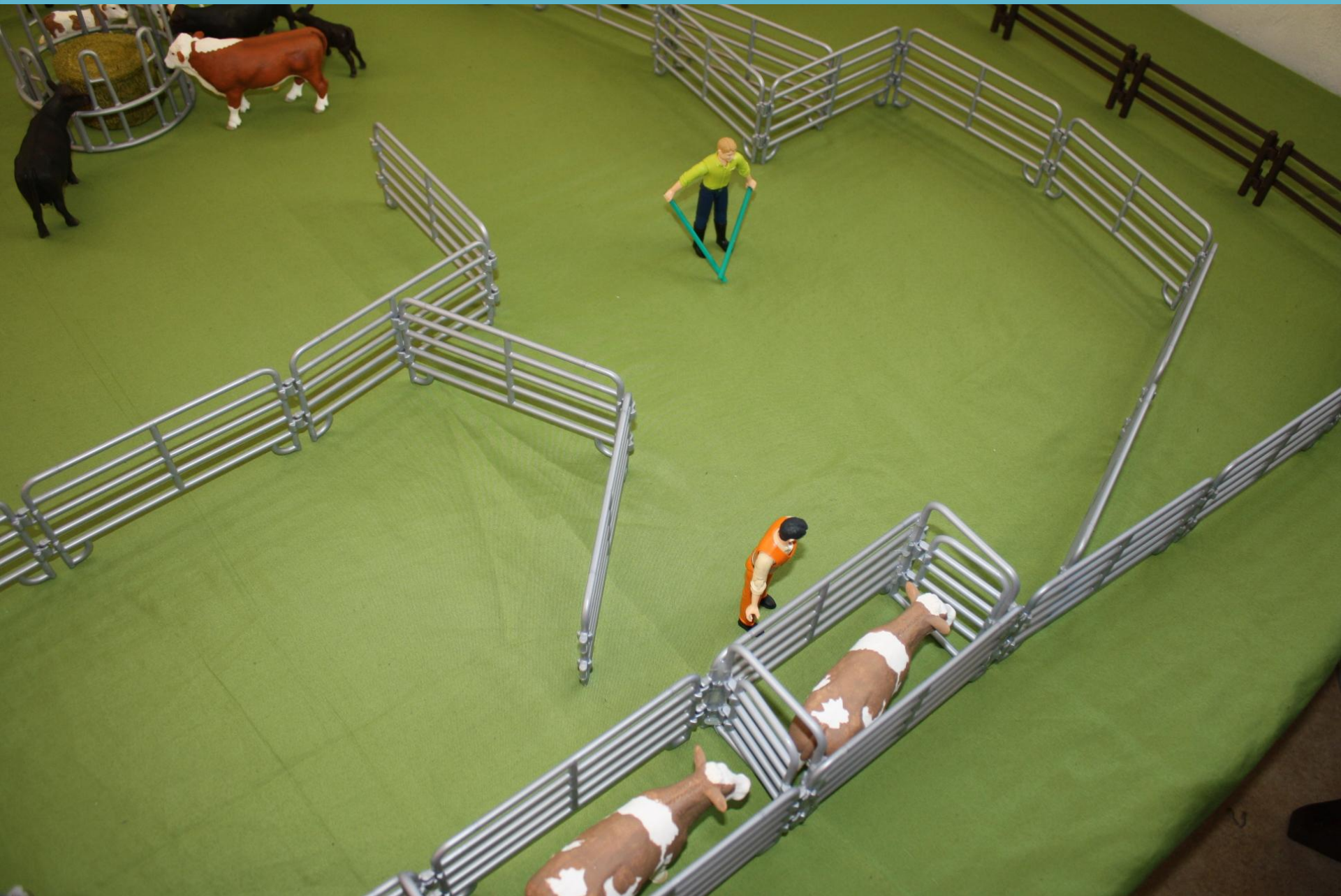
TEMPERAMENDI HINDAMINE

Temperamendi kood	Nimetus	Kirjeldus
1	KUULEKAS	Leebe loomus; kergesti käideldav; seisab või liigub rahulikult sorteerimise ja/või ajamise käigus; ei lase end lihtsasti segada; käitub harjumuspäraselt, on ehk vahel mõnevõrra tuimgi; ei ründa kunagi puuri väravat ning lahkub puurist alati rahulikult.
2	RAHUTU	Ajuti või üldises plaanis veidi rahutu; sorteerimisel võib käituda kangekaelselt; tahab puurist tagurpidi väljuda ning püüab tirida pead kaelapuust tagasi välja; mõningane sabaga vehkimine; puurist lahkub koheselt, pigem kiirustades.
3	NÄRVILINE	Kontrollitav loom, kuid närviline, kannatamatu ja/või tõrges; üksi olemist vältiv ja vastavast olukorrast mõõdukalt välja rabeleda prooviv; vehib sabaga, lööb sabaga; püüab korduvalt fikseerimisväravast läbi murda; lahkub puurist vilkalt.
4	KONTROLLIMATU	Närviline ja kontrollimatu; väriseb ja rabeleb vägivaldselt; võib mõirata ja suust vahtu välja ajada; järjepidev sabaga vehkimine; roojab ja urineerib sorteerimise või koridorist läbiajamise ajal; jookseb palavikuliselt pikki aedasiid ning võib üle aia hüpata kui jääb üksi aedikusse; liigub eemale ka lähenemisel kaugema maa pealt; lahkub puurist närviliselt.
5	AGRESSIIVNE	Samasugune kui kontrollimatu, kuid lisandub agressiivne käitumine; hirmuäratav ja ülimalt ärritunud; katkematu liikumine, milles võib esineda hüppamist ja mõirgamist kui on puuris; lahkub puurist pöörasena; üksi käideldes näitab välja otsest ründavat käitumist.
6	VÄGA AGRESSIIVNE	Erakordselt agressiivne temperament; häälekas ründav käitumine; üksi käideldes ründab.

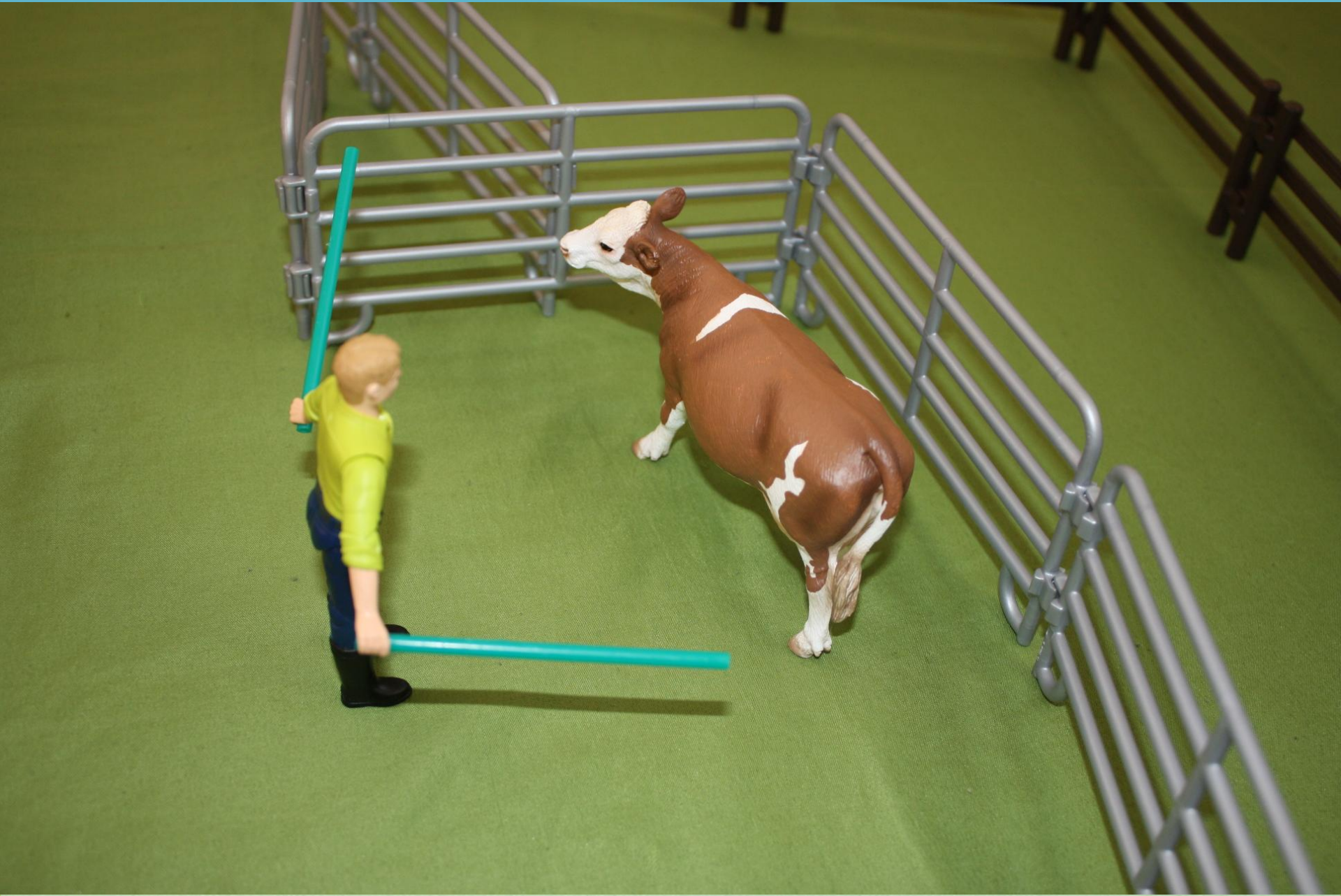

Edukas karja käitlus algab
mõtestatud selektsioonist

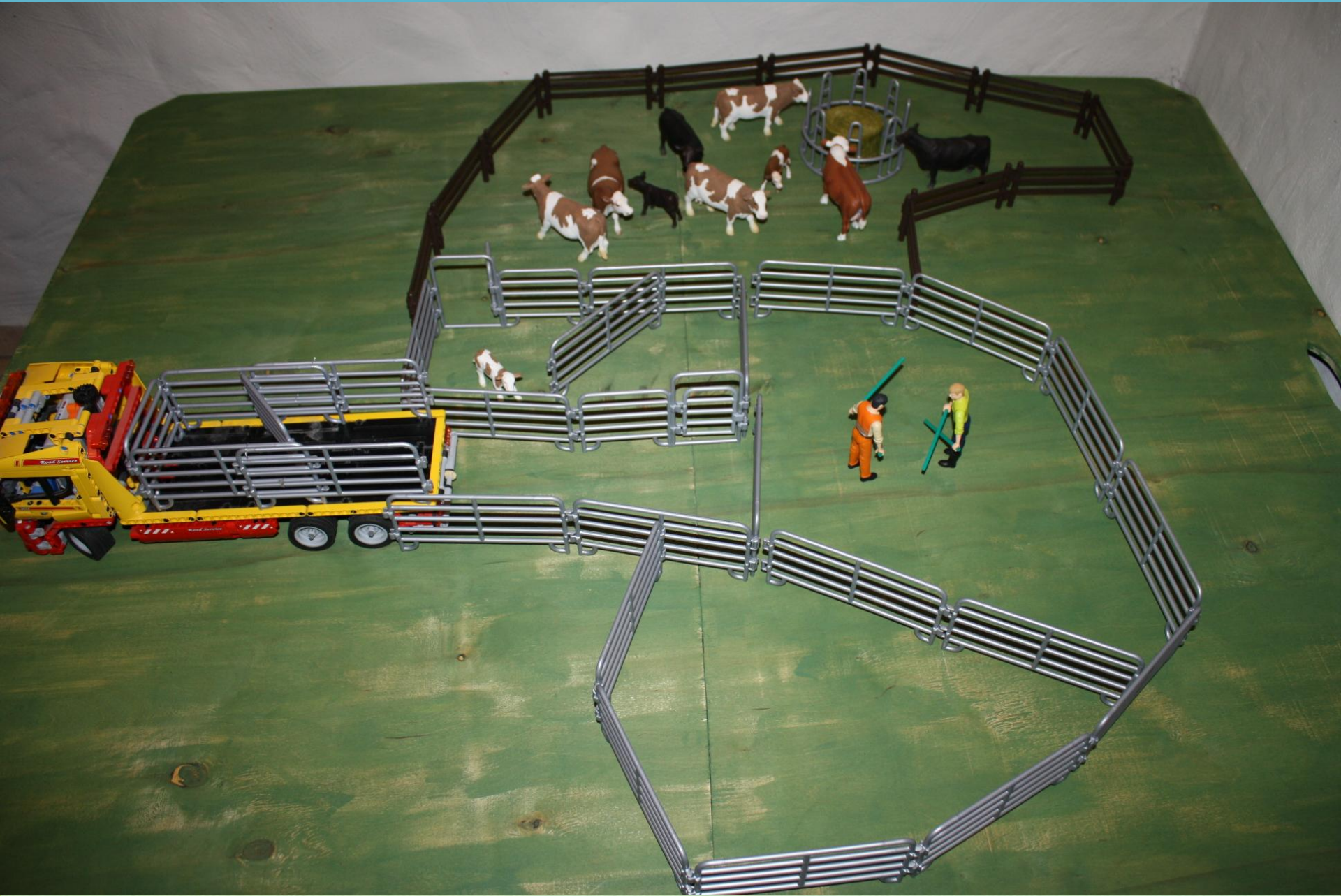

Koorma koostamine ja laadimine

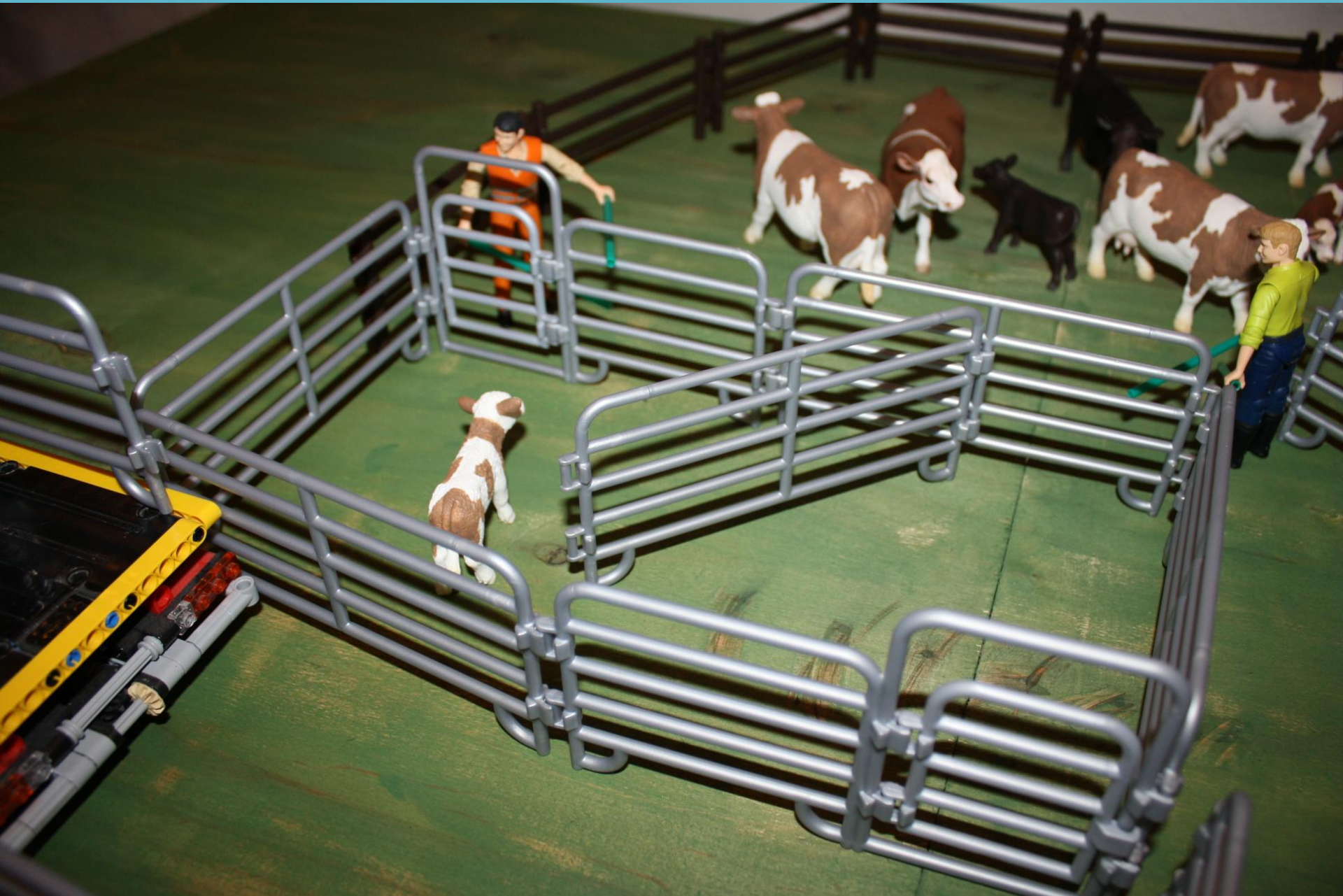

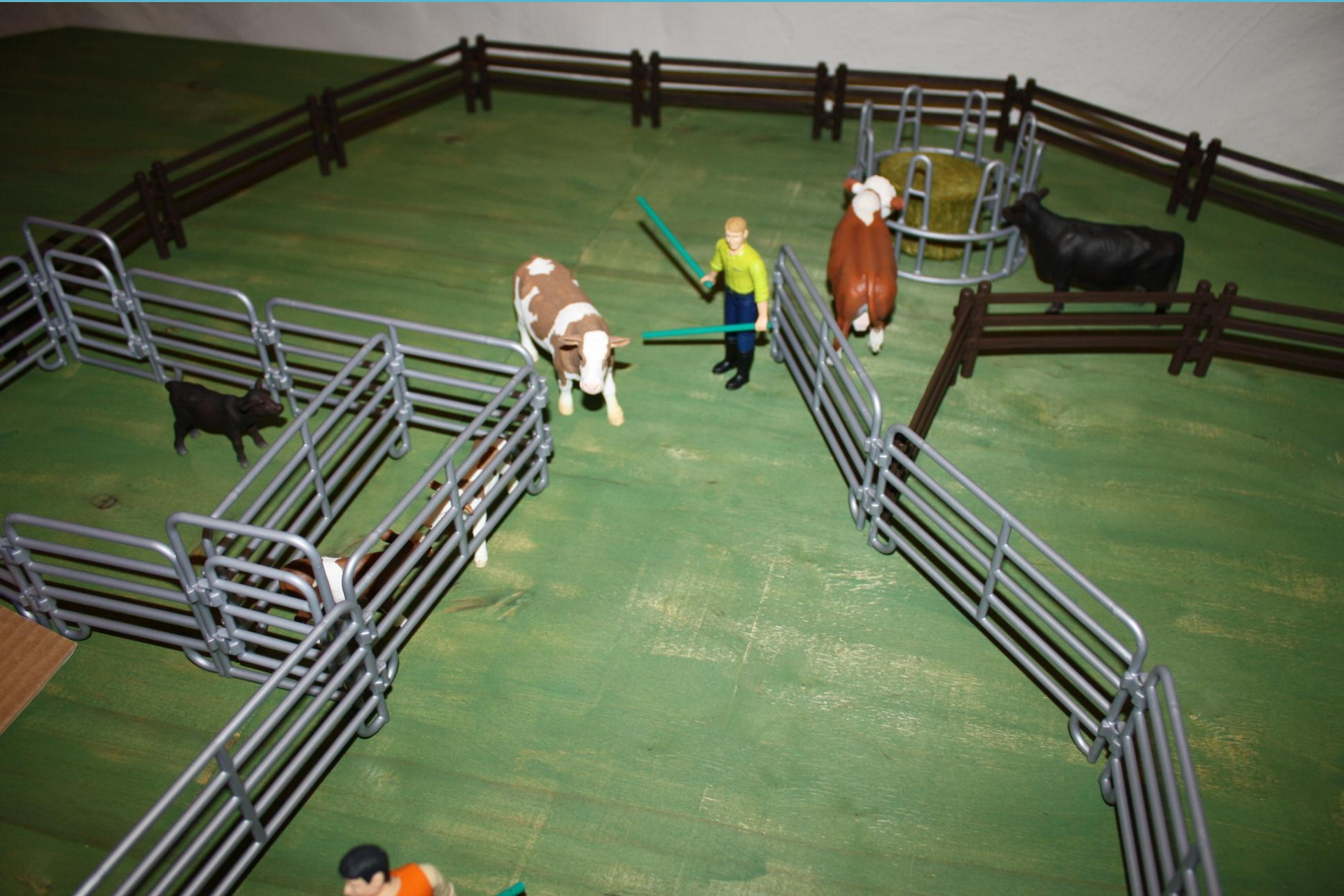

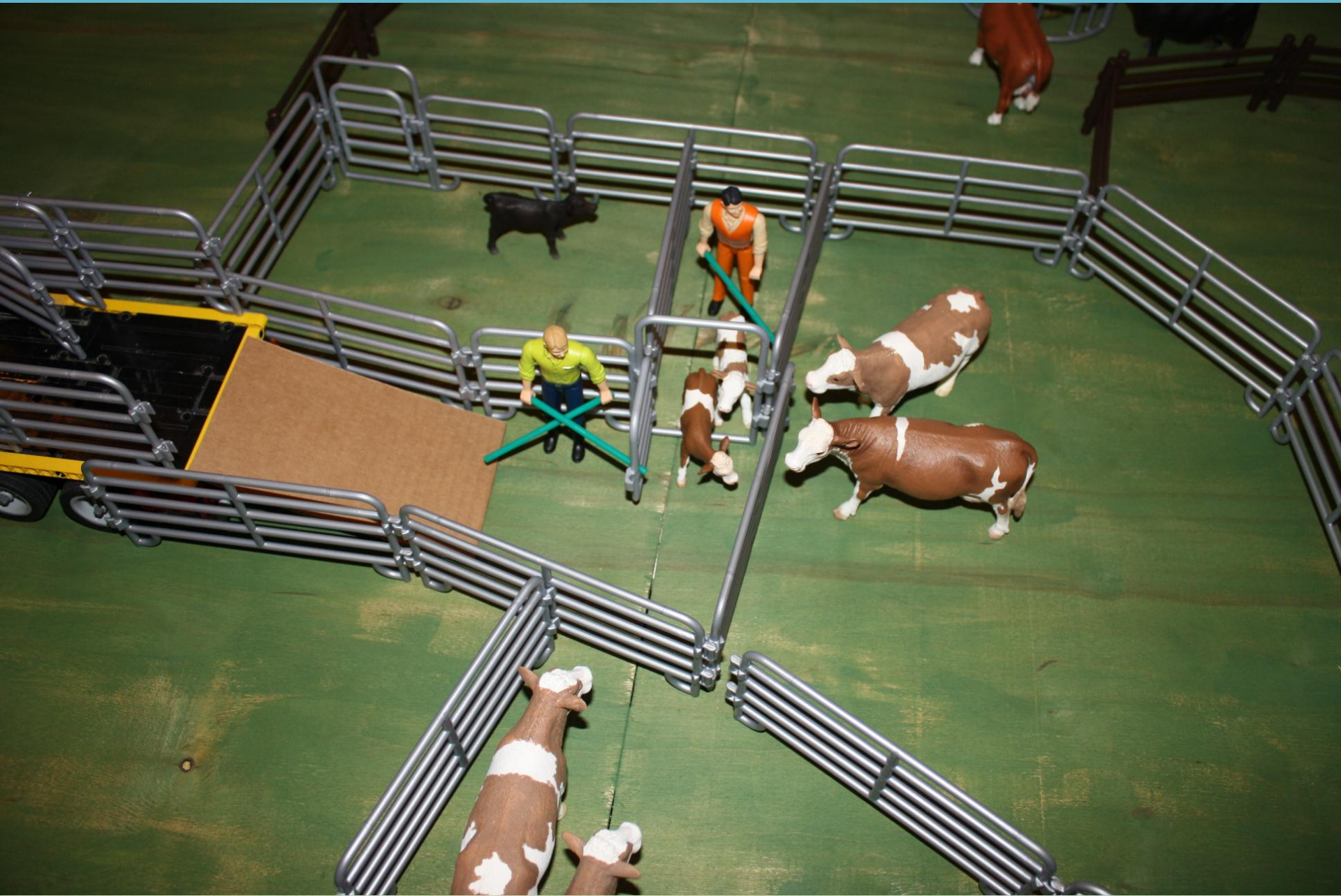

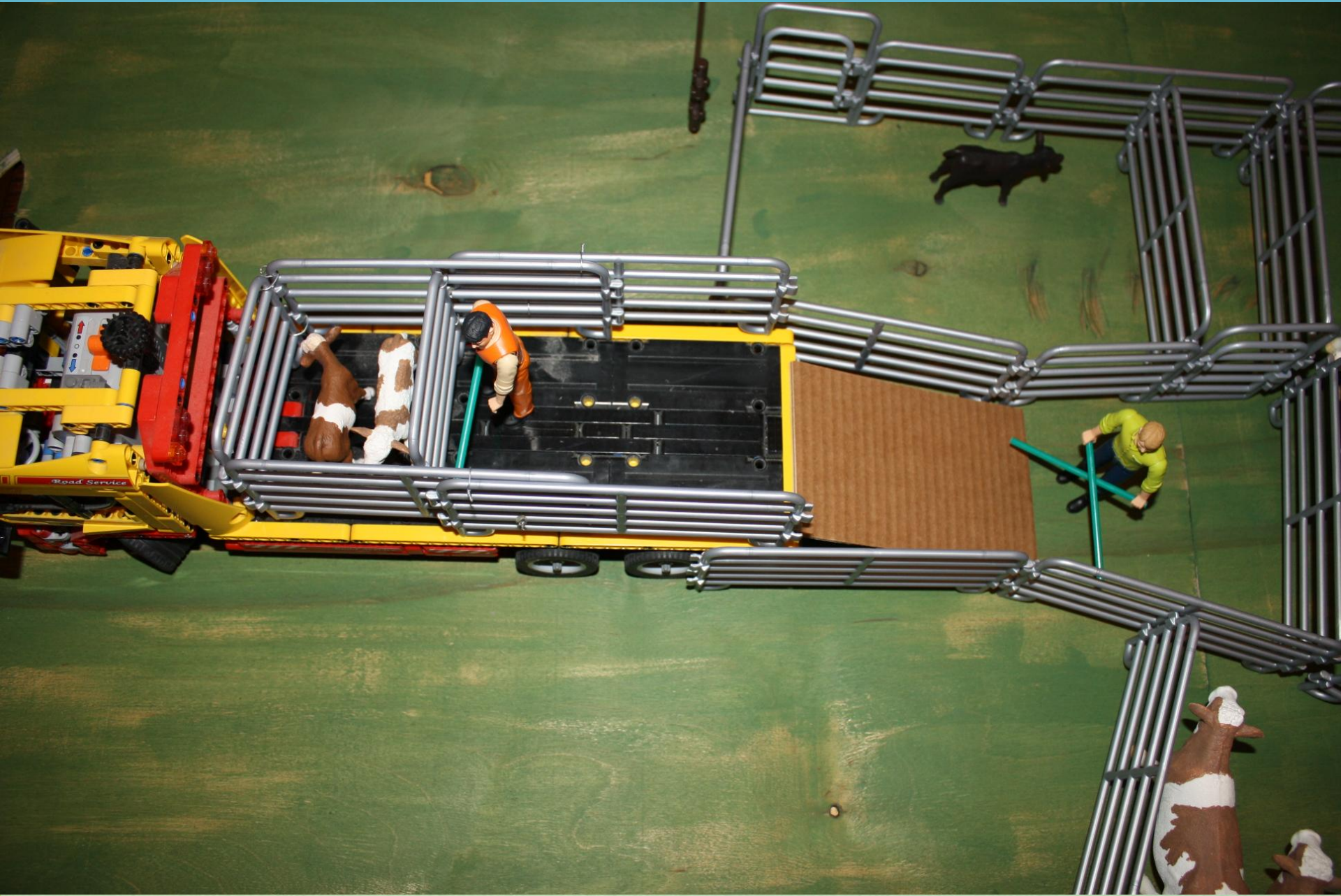

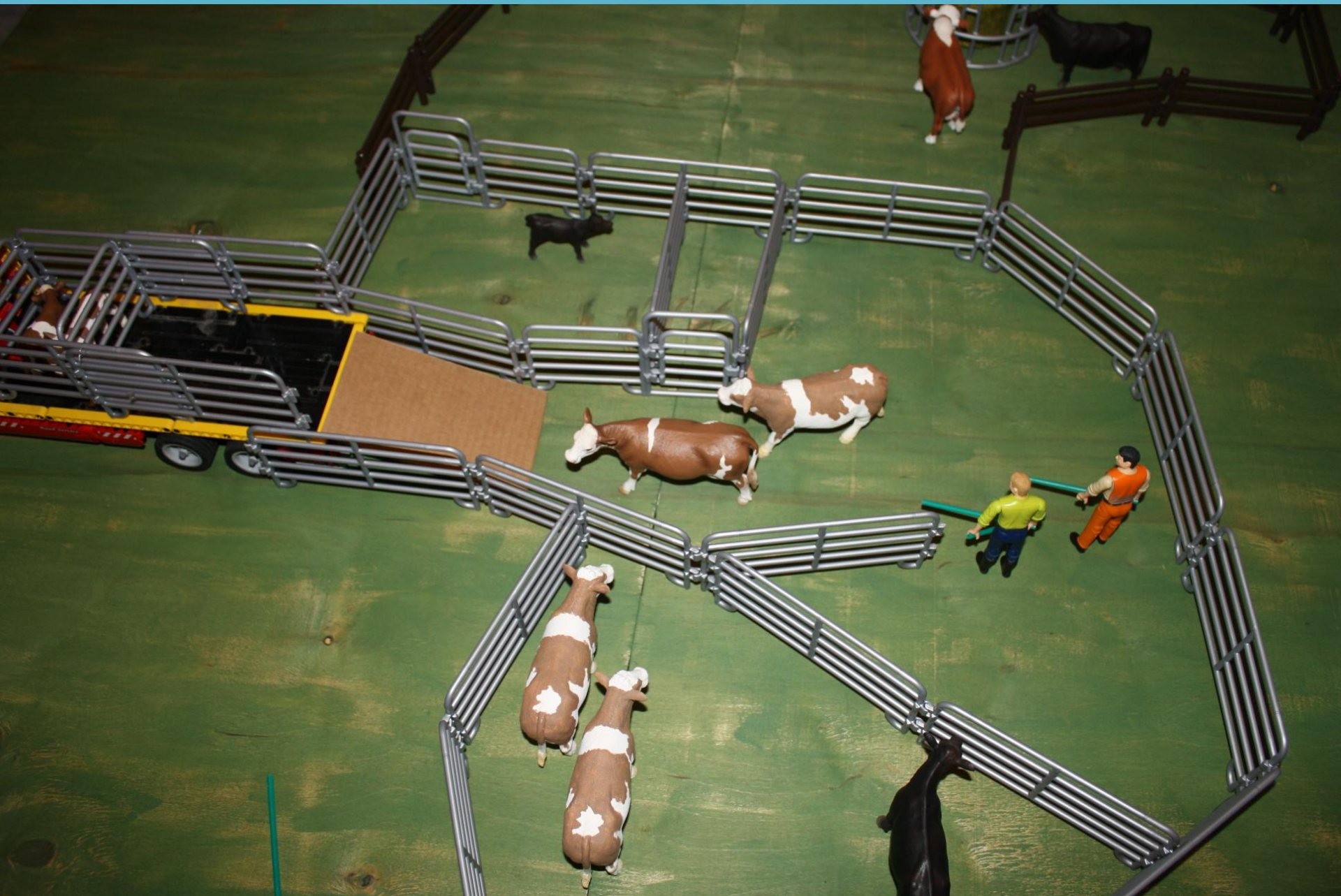

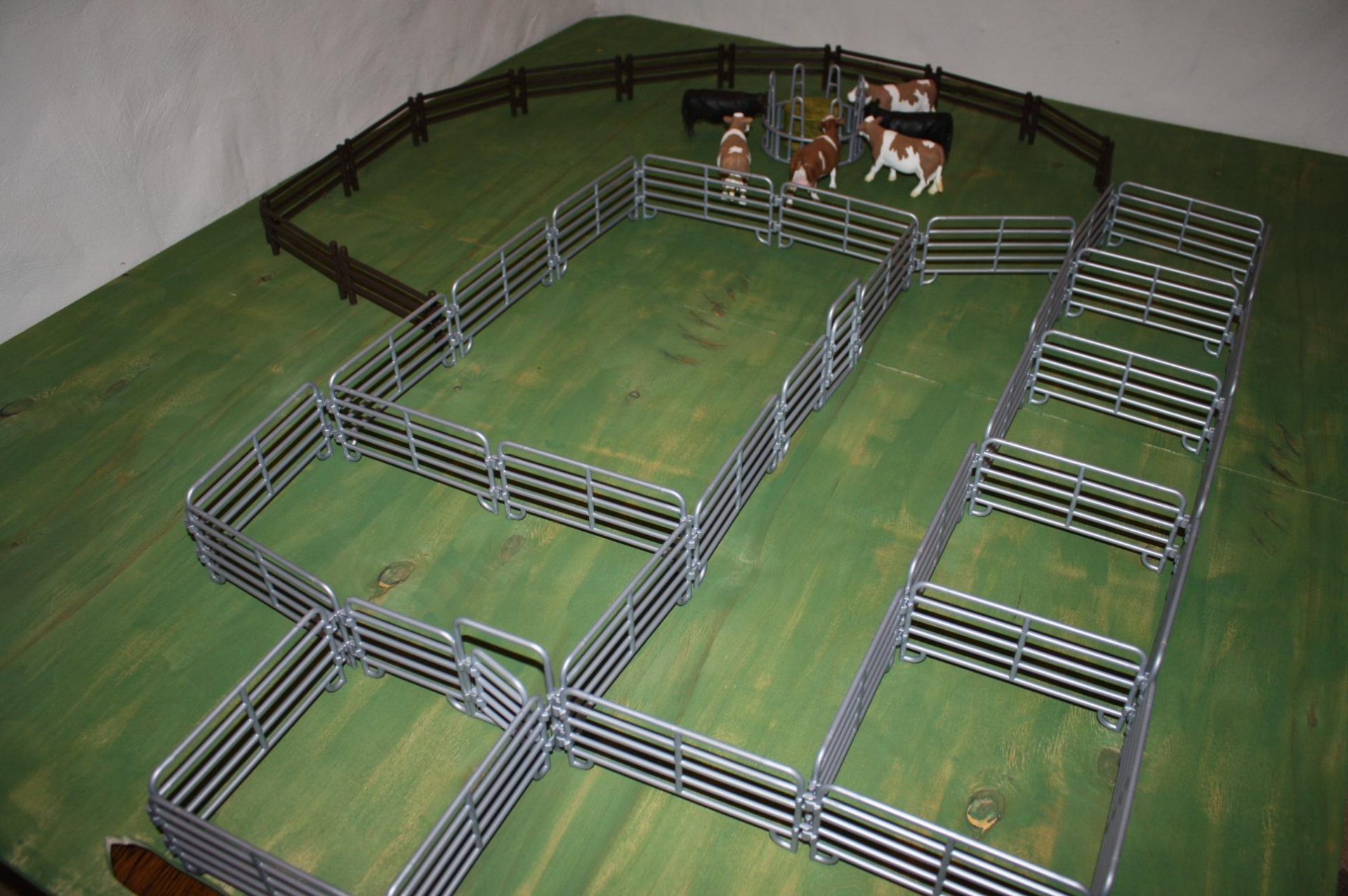
Edukas koormate koostamine
algab karja põhiinstinktide
tundmisest ja ärakasutamisest; ka
meeskonnatööl on suur roll

Poegimise korraldus

The image features a serene landscape. The foreground is a vast, flat green field, likely a meadow or a field of young crops. The horizon line is straight and divides the image roughly in half. Above the horizon, the sky is a clear, bright blue, populated with several fluffy white clouds of varying sizes. The overall atmosphere is peaceful and open.

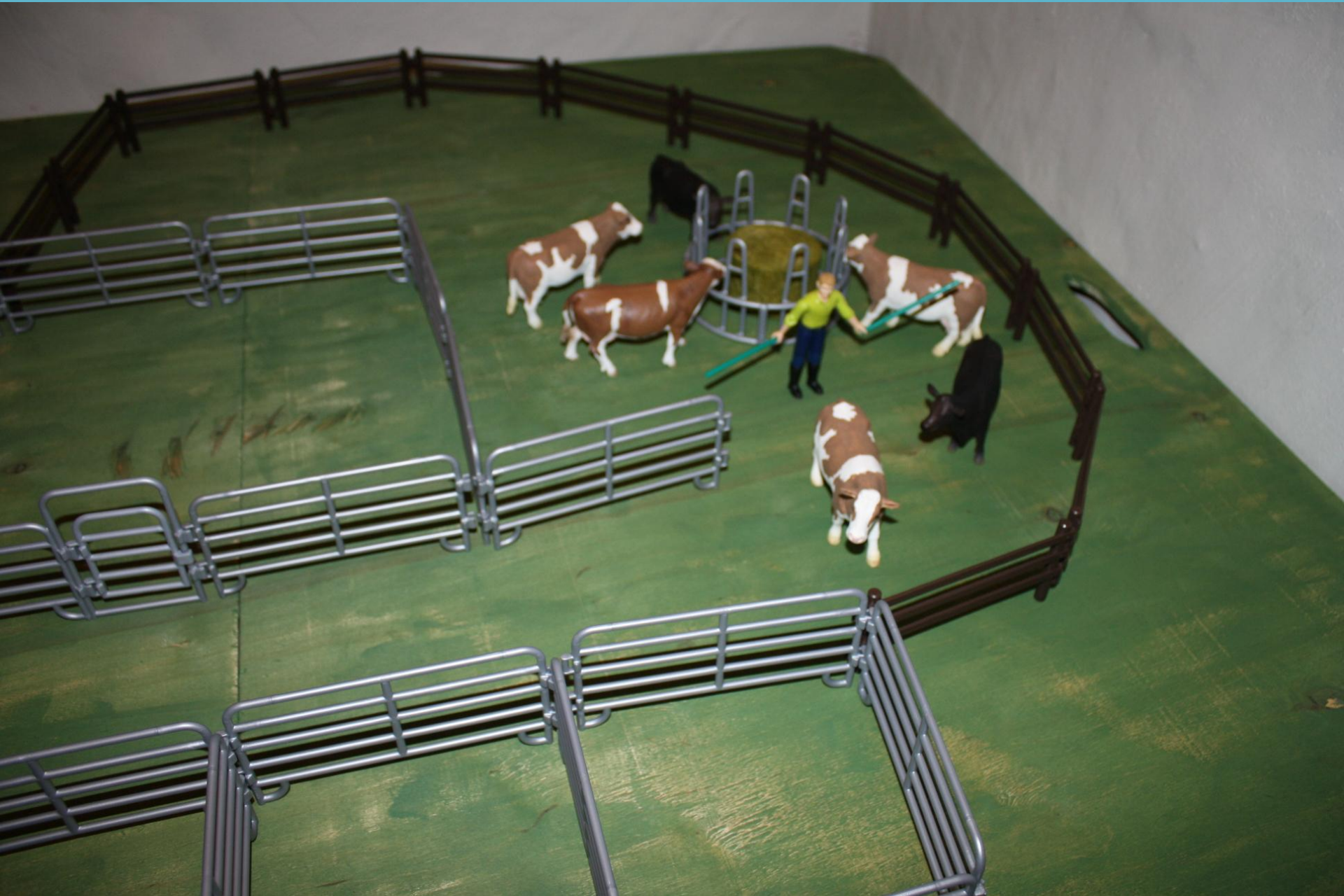

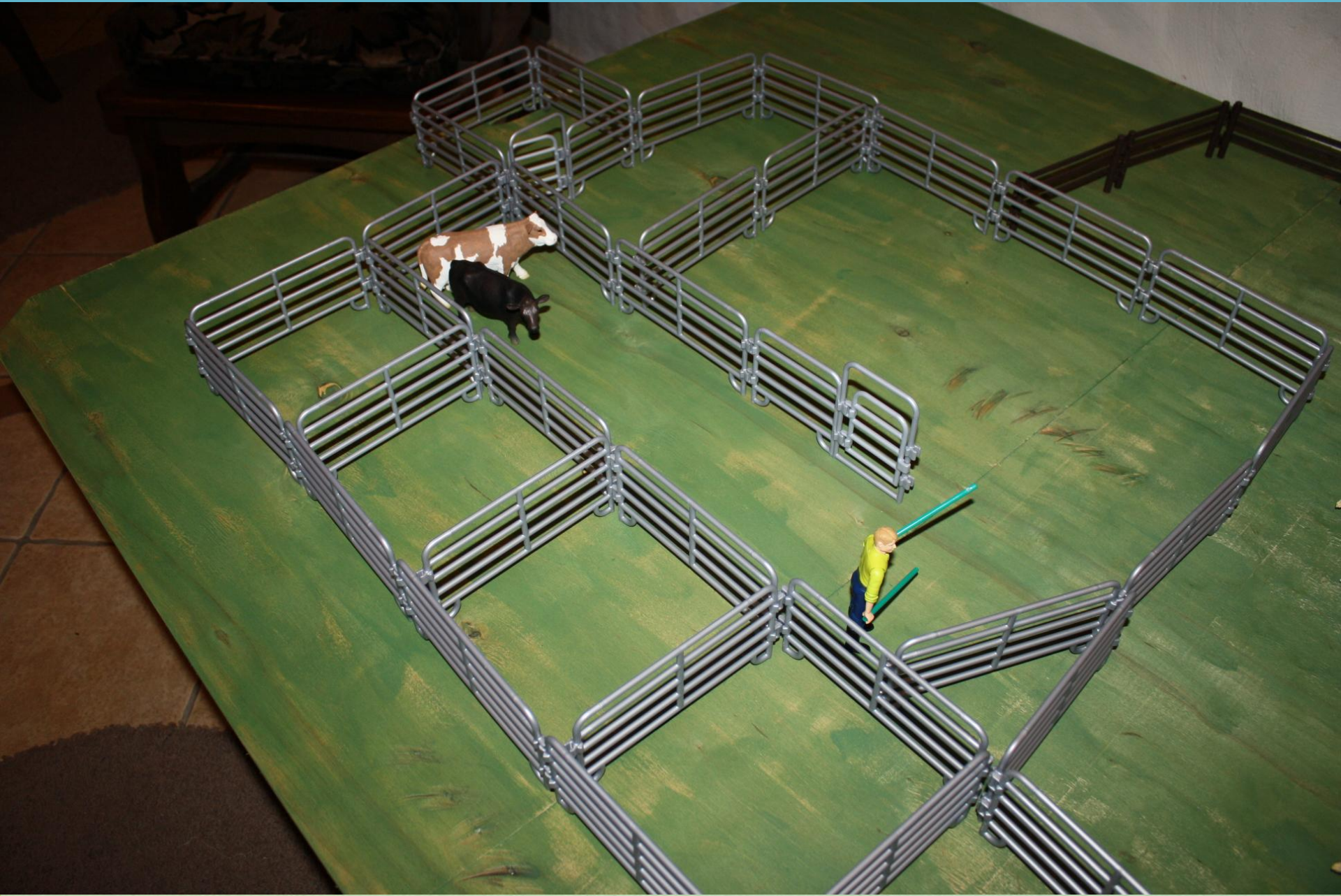

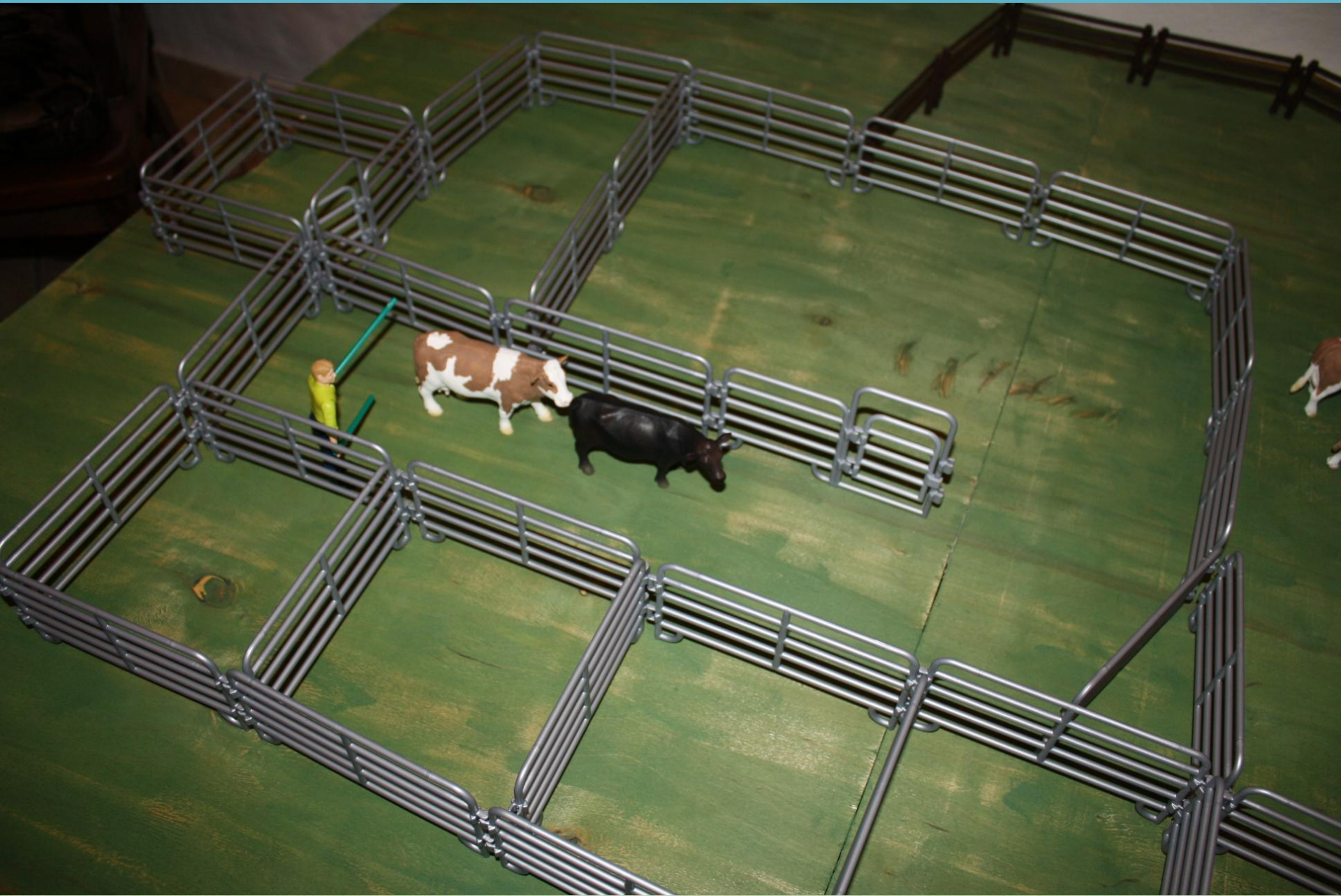

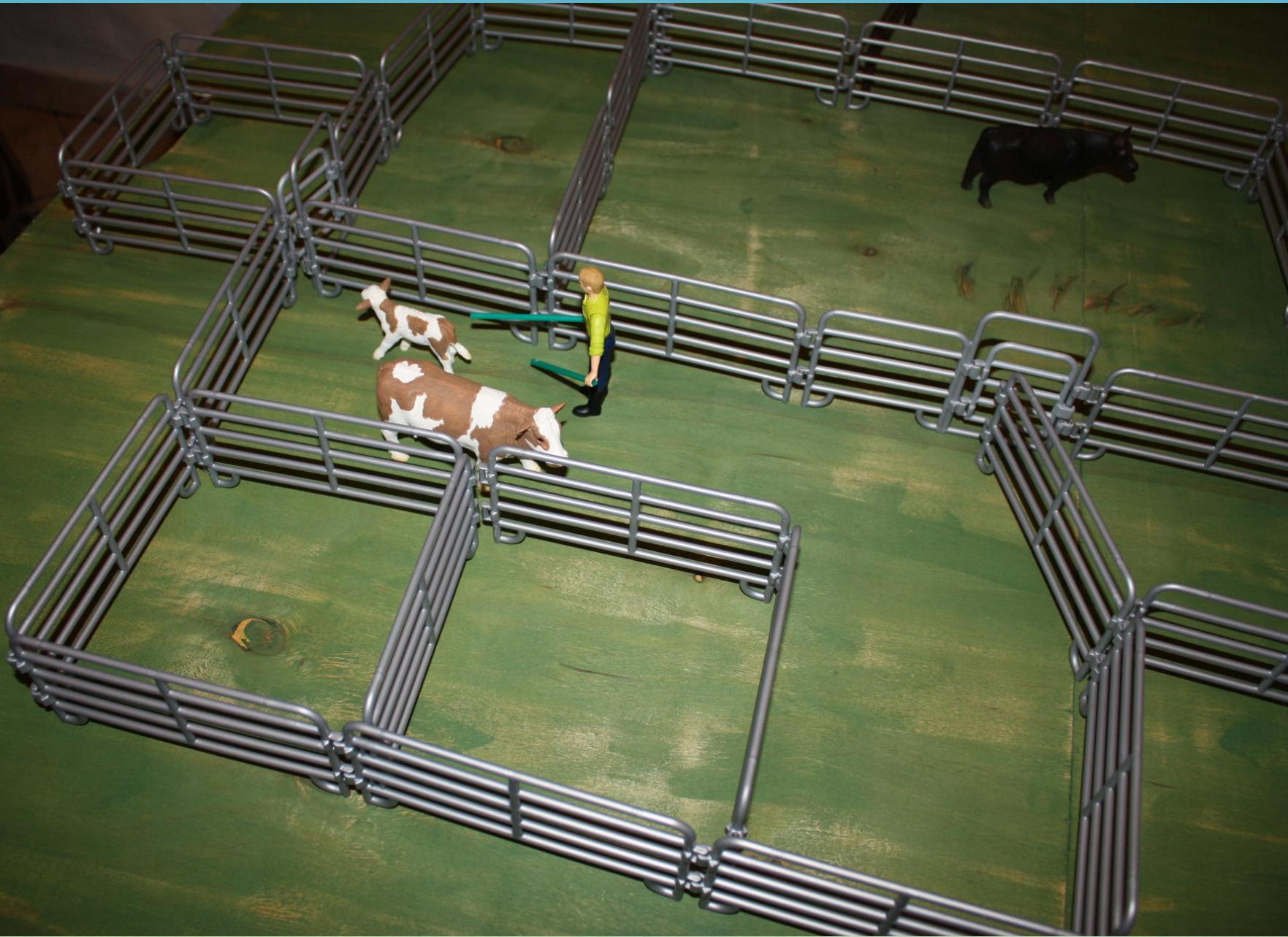
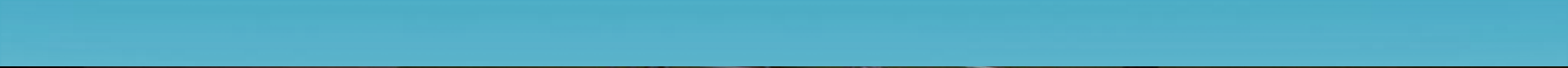

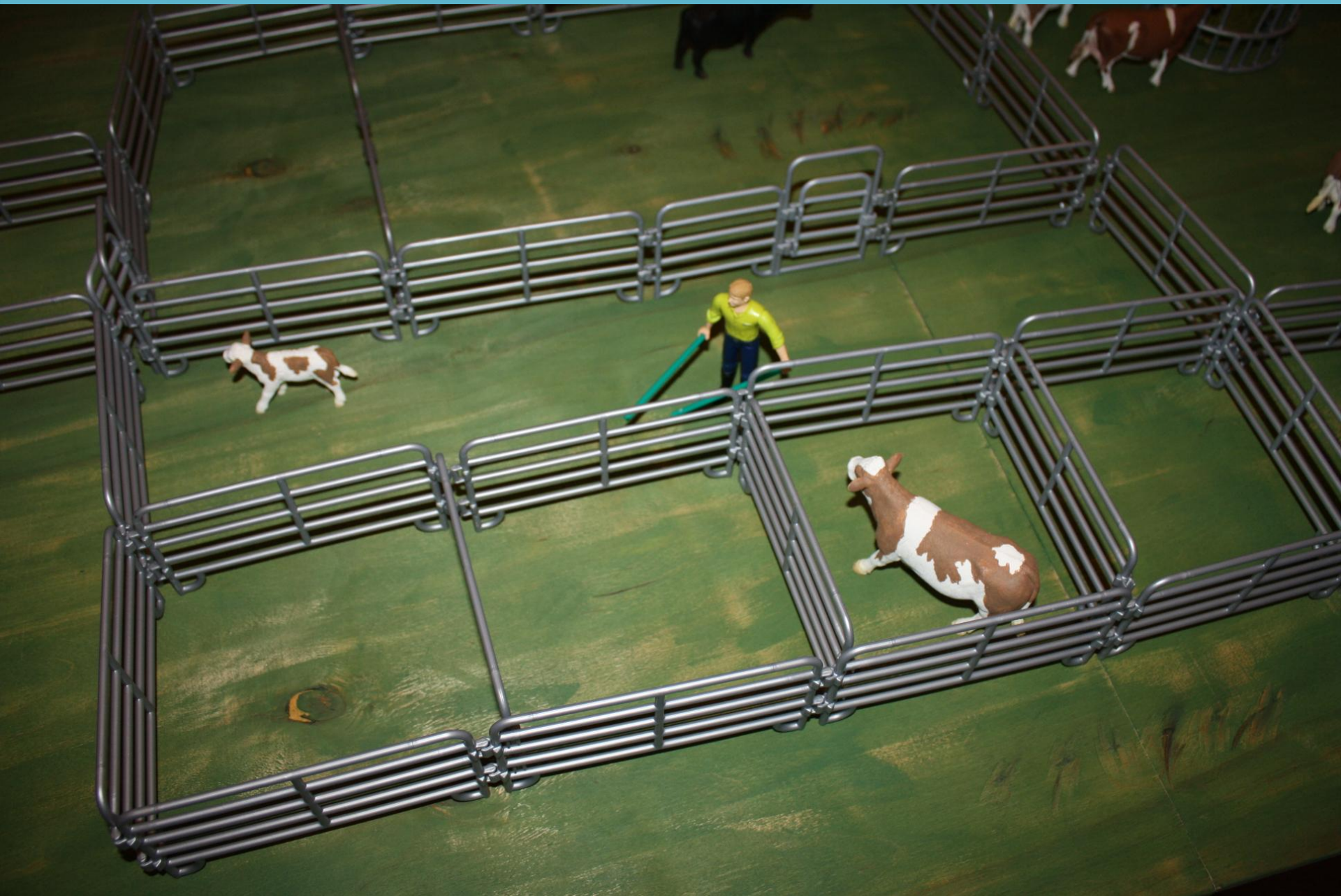

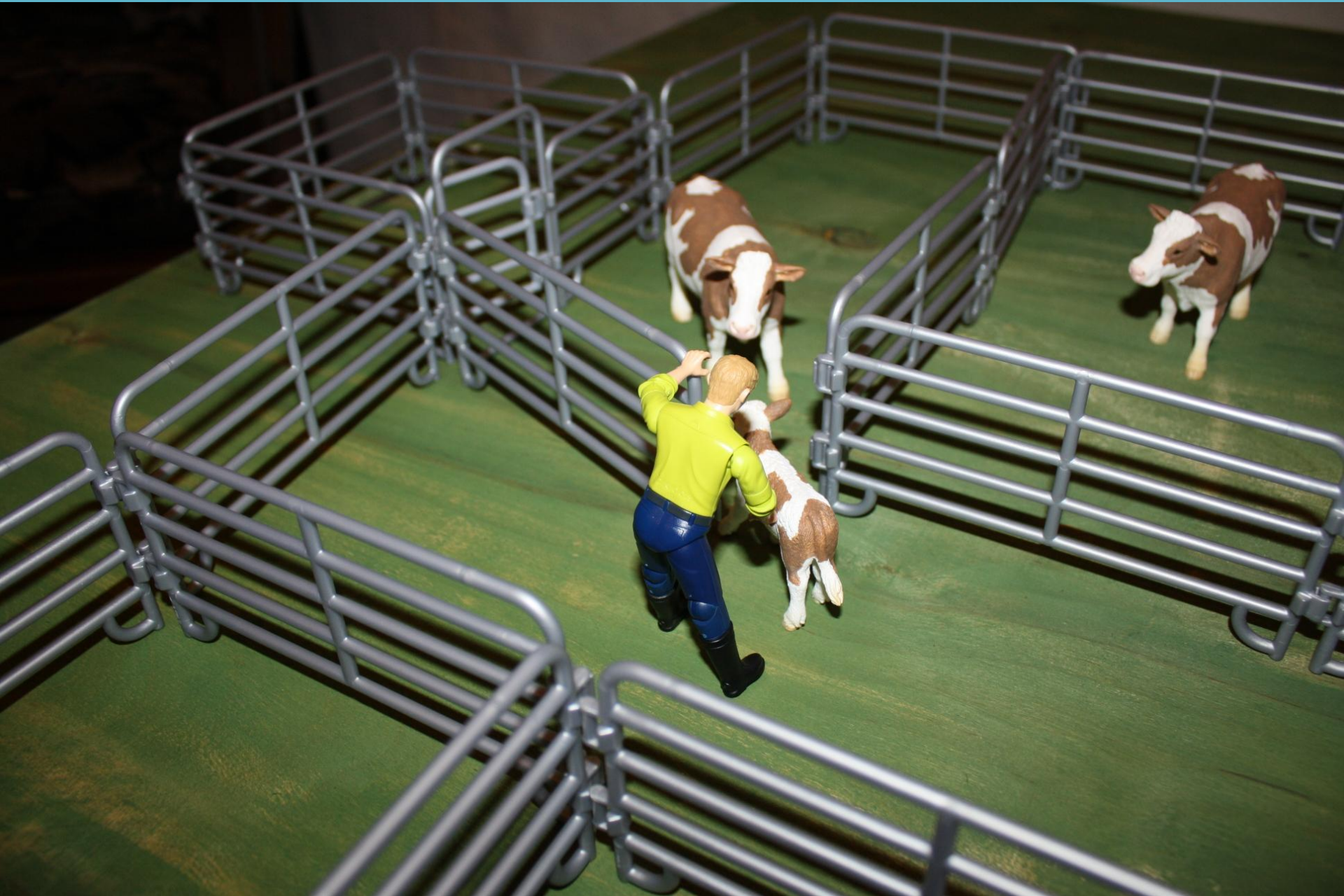

Suures karjas peab
poegimisperioodil rakendama
süsteemsust – muidu kaob järg
käest ja olulised asjad võivad jääda
tegemata

Tänu!

Jaanus Vessart

jaanus.vessart@gmail.com

www.karitsu.ee

+372 5069 094

